

Posamezna številka 1 Din mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. Celoletna naročnina je 50 Din, polletna 25 Din, četrtletna 13 Din. Cene inšertatom po dogovoru

PONEDELJSKI

SLOVENE

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/III. Telefon št. 2050 in 2936 — List izhaja vsak ponedeljek

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6 Poštni ček. račun. Ljubljana 15.179. Telefon št. 2992

Senzacionalno odkritje „United Presse“

Neguševi „mirovni predlogi“

Sorodnost s pariškimi predlogi - Neguš odklanja vsak privilegij Italiji

London, 22. dec. TG. »United Presse« poroča iz Adis Abebe, da ve iz popolnoma zanesljivega vira, da je abesinski cesar že pred tremi meseci izdelal podroben načrt za abesinske mirovne predloge. Abesinski cesar o svojih mirovnih predlogih nikogar ni obvestil, ker je hotel čakati na uspeh mirovnih prizadevanj evropskih velesil. Mirovne predloge mu je pomagal izdelati njegov ameriški svetovalec Colson, ki se nahaja na abesinskem dvoru in v katerega ima cesar veliko zaupanje. Na nasvet ameriškega svetovaleca je cesar v svojem mirovnem predlogu izrazil svojo pripravljenost do naslednjih koncesij:

1. Odstop majhnega kosa Tigreja na severni abesinski meji, tako, da bi Adua in Adigrat prišli pod Italijo. Aksum bi pa ostal Abesiniji.

2. Odstop večjega dela pokrajine Ogaden, ki je z ozirom na površino sicer zelo obsežna, na kateri pa stanuje samo nekako 60.000 prebivalcev.

3. Abesinski cesar je pripravljen svojo državo odpreti inozemskim naseljencem, toda pod nadzorstvom Zveze narodov. Cesar pa izključuje vsako možnost, da bi Italija pri tem dobila kakšne predprave nad drugorodnimi priseljenci. Neguš odklanja sploh vsak privilegij na korist Italije v svojem cesarstvu.

4. Kot protiuslugo pa zahteva abesinski cesar svoboden izhod na morje in sicer ali pristanišče Zeilo v angleški Somaliji, ali pristanišče Asab v italijanski Eritreji.

Pariški mirovni predlogi, ki sta jih sestavila Laval in sir Samuel Hoare, torej vsakakor niso tako nasprotni neguševemu mirovnemu predlogu in sta torej dejansko francoski in angleški državnik, ko sta izdelovala pariške predloge, računala tudi z abesinskim cesarjem, kot se je v resnici ministrski predsednik Laval tudi izrazil, ko je v obrambo svojih predlogov dejal, da jih nismo sestavili, ne da bi bili v neprestanih stikih z abesinskim cesarjem in s sešom vlade v Italiji.

Vidi se pa tudi, kakšen prepad je med neguševimi in pariškimi predlogi, če bomo pogoj za priseljevanje tujcev. Pariz je hotel dati Italiji vse, neguš jim ne ponuja ničesar.

Novi francoski predlogi

V poučenih krogih mislijo, da bo italijanska vlada posvetila morebitnim novim mirovnim predlogom angleške in francoske vlade svojo največjo pozornost. Navzlic temu pa bo Italija tudi v tem primeru nadaljevala svojo dosedanje politiko.

Ker so božični prazniki pred duri, mislijo, da bo diplomatska delavnost prihodnje dni popustila. Takoj po novem letu pa bo nastalo novo zelo živahno diplomatsko delovanje. S tem v zvezi naglašajo, da je predsednik belgijske vlade van Zeland že imel sestanek z italijanskim poslanikom v Bruslju. Kakor je znano, je van Zeland dal prvo pobudo za Hoare-Lavalov mirovni poizkus.

Pri nas je Bellehem

Nocoj je večer tako tih, lep in velik
Mati v blaženstvu o polnoči bedi
oče upira v Dete oči,
nihče ne govori...

Pri nas v sobici prav je gorko:
Božično čudo med nami biva —
in zvezda nad štalec sniva;
nad našo slovensko vasjo...

Pri nas se ustavi skrienosti:
»Jožef, Marija in Ježuska sen —
O, zemlja slovenska, glej čudo:
Pri nas in v nas je Bellehem!

Jože Thaler.

BLAGOSLOVLJENE
BOŽIČNE PRAZNIKE

Uredništvo in uprava

Anthony Eden

novi angleški zunanji minister
Veliko ovesenečenie v Parizu

Osler kurz proti Italiji

London, 22. dec. c. Danes v prvih popoldanskih urah je bivši zunanji minister Austen Chamberlain objavil sporočilo, da niso resnične vesti, da bi bil on tekmo noči imenovan za zunanjega ministra. Nikdo mu tudi ni ponudil zunanjega ministristva.

Ob treh popoldne pa je bilo objavljeno uradno sporočilo, ki kratko pravi, da je kralj podpisal ukaz, da se za zunanjega ministra postavlja Anthony Eden.

Pariz, 22. dec. c. Vest o imenovanju Edena za zunanjega ministra je v Parizu izzvala veliko presenečenje. Vsi so menili, da bo angleška vlada le toliko obzirna napram Lavalu, da bo za zunanjega ministra imenovala sira Austen Chamberlaina, ki je v Franciji pustil tako lepe spomine. Treba je namreč vedeti, da je bil Austen Chamberlain tisti, ki je z angleške strani ustvaril Locarno in upostavljal ravnotežje med Berlinom in Parizom tako, da je sam skrbel za to, da Italija ni bila predaleč. Chamberlain se je večkrat izjavil, da tako ljubi Francijo, kakor mož ljubi svojo ženo.

Imenovanje Edena za zunanjega ministra pa se tomiči tako, da se angleška vlada ne bo več ozirala na Lavalu. Edena ne vežejo nobene obveze napram Lavalu. Znano je tudi, da je Eden zagovornik ostre politike proti Italiji. Desničarsko francosko javno mnenje ga še bolj črni nego je črtilo Hoareja. Sedaj pa postavlja angleška vlada tege moža na vodilno mesto angleške svetovne politike.

Dopisnik Messagera poroča, da dobiva ras Desta orožje in prehrano iz angleške kolonije Kenye. Orožje in hrano dovažajo samo ponoči, da italijanska letala ne bi mogla presenetiti kolon. Čete, ki so zbrane v pokrajini Gama ob angleški Somaliji tudi dobivajo orožje od Angležev.

Nož na nož pri Makali

V Ogadenu se začne ofenziva vsak trenutek

Adis Abeba, 22. dec. c. Na črti Aksum-Makale je bitka v polnem teku. Boji so strašni, ker se vrše moč na moča in nož na nož. Abesincem se je posrečilo, da so prisilili Italijane, da so morali popolnoma spremeniti svojo taktiko. Posledje je nemogoče, da bi Italijani mogli še uporabljati tanke in letala. Na fronti pri Aksumu so Abesinci zavzeli Dagašaj.

Abesinsko uradno poročilo

Adis Abeba, 22. dec. b. V soboto točno ob 8 zvečer je abesinska vlada izdala sledeče uradno poročilo o porazu Italijanov na severnem bojišču:

Abesinske čete so v strahovitem naskoku potisnile italijansko vojsko v okolici mesta Makale ter so pri tej priliki zajele 10 italijanskih tankov ter veliko število askarov. Italijanska vojska je doživela svoj poraz pri majhnem mestecu Abi Adi, ki leži vsega 30 km od mesta Aksuma. Abesinske čete so dovolile Italijanom, da so prispeli v zanje neugoden položaj, kjer se je vnela strašna borba na nož. Poleg borbe, ki se je vodila med četami rasa Sejuma in Italijani v bližini Makale, ki je sedaj v abesinskih rokah, so se vodile strašne borbe tudi pri Amba Aladži in Abradi, kjer so vodile borbo v glavnem čete dedzasmača Ajelu. Italijanske čete so se umaknile v strašnem neredu in pustile za seboj 28 novih strojníc. Isto tako so naše čete zaplenile dva tovorna avtomobila polna hrane in dva navadna avtomobila, ujeli pa so tudi 7 pravih, belih Italijanov. Izgube so bile velikanske na obeh straneh.

Abesinci neustrašeno naskakujejo dalje

London, 22. dec. b. Tukaj so dobili z vzhodnega afriškega bojišča danes senzacionalne vesti. Po teh vesteh Abesinci se naprej silovito napadajo in se borba razširja na vse dele fronte. Italijanom se ni posrečilo odbiti abesinskega sunka pri Dembegumi in Majtinketi, temveč so se morali umakniti v druge obrambne črte. Abesinci pa jih gonijo in prodirajo dalje. Po zadnjih vesteh se je Abesincem posrečilo izvršiti predor italijanske bojne črte in se pričakuje nagel umik proti Aksumu in Adui, kjer bi se morali Italijani poslednjič zopet postaviti abesinski vojni sili.

Panika med Itali'ani

Na italijanske vojake so silno delovale mase abesinskih vojakov, ki so neustrašeno naskakovale

italijanske utrjene položaje in jih ni mogel zastaviti niti ogenj iz strojnih pušk, niti topovski ogenj in tudi ne bombardiranje. Če so te vesti resnične, je ogrožena tudi že italijanska obrambna črta v smeri proti Aksumu, ki bo v najkrajšem času padel v abesinske roke. Vsi znaki kažejo, da želijo Abesinci čimprej zavzeti sveto mesto, ker se zavedajo, da bi morala abesinskega vojaštva bila podvojena. Če se Abesincem zares posreči ponovno zavzeti sveto mesto, bodo Italijani doživeli strašen udarec, čeprav se Abesinci zavedajo, da bodo imeli naravnost strašne izgube.

Po zanesljivih vesteh je zavladala vsled zadnjih abesinskih zmag v italijanskih vrstah velika panika. Italijani namreč niso pričakovali, da bi jih Abesinci potem, ko so se vedno tako naglo umikali, naenkrat mogli potisniti z onih postojank, v katerih so se čutili popolnoma varne v obrambi.

Ras A'elu zmaguje

Abesinci zaplenili 10 tankov

Reuter poroča iz Desija: Po abesinskem poročilu so čete rasa Ajelu zavzele močno utrjene postojanke Italijanov južno od Enda Selasija v pokrajini Sire. Bojišče je oddaljeno nekaj 3 milj jugozapadno od Aksuma. Italijani so se ogorčeno upirali, toda polet Abesincev je bil tolikšen, da so zavzeli celo drugo črto Italijanov. Pričakovati je treba novih abesinskih napadov na vsem severnem bojišču, vendar ni verjetno, da bodo Abesinci prišli v splošno ofenzivo.

Abesinski krogi v Marasentu trde, da so prednji oddelki rasa Sejuma zavzeli italijanske postojanke v bližini Makala. Uradno poročilo abesinske vlade o bitki dne 19. dec. pravi, da se je pri tej priliki udalo Abesincem več tisoč eritrejskih vojakov. Abesinci so zaplenili 10 tankov, veliko število topov in veliko količino municije.

Poročila iz Aksuma pravijo, da so italijanska letala pri Aksumu ugotovila premikanje močnih abesinskih oddelkov. Ti oddelki se zbirajo v bližini Seklakave kakih 5 milj zapadno od Aksuma. Po drugih poročilih je pri zadnjih bojih pri Dolu na somalskem bojišču padel en abesinski fitalorari.

Reuter poroča: Abesinska vlada potrjuje, da so njene čete 15. t. m. vjele sedem sto Italijanov in se polastile 10 tankov in 28 strelnic.

Havasov poročevalec javlja: Abesinske sprednje straže so v pokrajini Sire izvoje-

vale 15. decembra zmago. Zaradi slabih prometnih zvez snoči še niso vedeli, ali se borbe v teh krajih nadaljujejo. Abesinski krogi so mnenja, da so boji prenehali. Italijani so zopet zavzeli svoje položaje pri Enda Silasiju in Degašamu, ki so jih prejšnje dni oddelki rasa Sejuma začasnó zasedli. Na ta način so Italijani vzpostavili svoje stike na desnem krilu tigrejkega bojišča. Kaže, da se je Abesincem posrečilo presekati zveze Italijanov pri Dombegini in Aksumu.

Reuterjev poročevalec v Aleksandriji javlja, da se italijanske čete v Abesiniji sploh še niso spopadle s sovražnikom v pravi krvavi bitki. Na italijanski strani se bore še vedno sami Askari in drugi domačini. Morala teh čet je izvrstna. Ti oddelki so zelo vzdržni. Vsak večer jim prirejajo predstave v vojaških bioskopih. Po istem poročilu potrošijo Italijani tedensko 1200 galonov bencina. Opaziti pa je, da so začeli tudi v tem oziru štediti. Po nalogu maršala Badoglia kaznujejo s 6-mesečnim zaporom vsakega, ki bi eritrejske ali abesinske ujetnike mučil. Po prihodu maršala Badoglia so nekoliko omejili dnevne obroke italijanskih čet, vendar pa je hrana zadostna. Glavno vprašanje je, ali bo mogoče vojaške operacije končati še pred novim deževnim vremenom. Reuter poroča iz Adis Abebe, da se je tamkaj razpaslo zelo obsežno vohunstvo. Abesinske oblasti izganjajo vsak dan nevske tujce in vohune.

Vojni poročevalec DNB brzojavlja: Po vesteh z bojišč so italijanska letala v petek obstreljevala močne abesinske oddelke med Koramom in jezerom Asangi. Abesincev je bilo kakih 3000.

Pred bitko v Ogadenu

Havas poroča: Abesinske čete utrjujejo z veliko vneto bojišče v Ogadenu, kjer računajo že v prihodnjih dneh z velikimi dogodki. Na južnem bojišču je opaziti močno gibanje čet. Čete so bile ponočene z novimi oddelki, ki štejejo več tisoč mož.

Dedzasmač Makonen, ki spada med najpomembnejše poveljnike na južnem bojišču, je izjavil Havasovemu poročevalcu med drugim, da so glavne rezerve južnega bojišča sedaj zbrane v Džidžigi. Makonen je dalje izjavil, da se bo najbrž napotil v Harar in v Džidžigo, da se porazgovori z rasom Nasibjem, ki je glavni poveljnik južnega bojišča. Na kraju svoje izjave pravi Makonen, da je prehrana abesinskih čet v največjem redu.

Ras Makonen je sprejel dopisnika agencije Havas in mu izjavil, da smo sedaj tik pred začetkom ofenzive na jugu. Makonen odpušča sedaj na jug in ofenziva se bo začela na sredini med Deredau in Ogadenu. Istočasno bo razvil svoje čete v boj ras Desta na jugu. V Hararju in v Džidžigi bo imel več posvetov z rasom Nasibu. Prehrana ima dovolj za več mesecev.

De'na rekonstrukcija vlade

Komnenović in Bobić odstopila

Nova ministra: Dragiša Cvetković in Marko Kožulj

Belgrad, 22. decembra. AA. Danes dopoldne sta predsednika ministrskega sveta gosp. dr. Milana Stojadinovića posetila gosp. Mirko Komnenović, minister za telesno vzgojo ljudstva in zastopnik ministra za socialno politiko in narodno zdravje, in gosp. Miroš Bobić, minister za gradnjo, ter izročila ostavke na svoji mesti v vladi.

Koj nato je bil predsednik vlade sprejet v avdijenci pri kraljevih namestnikih.

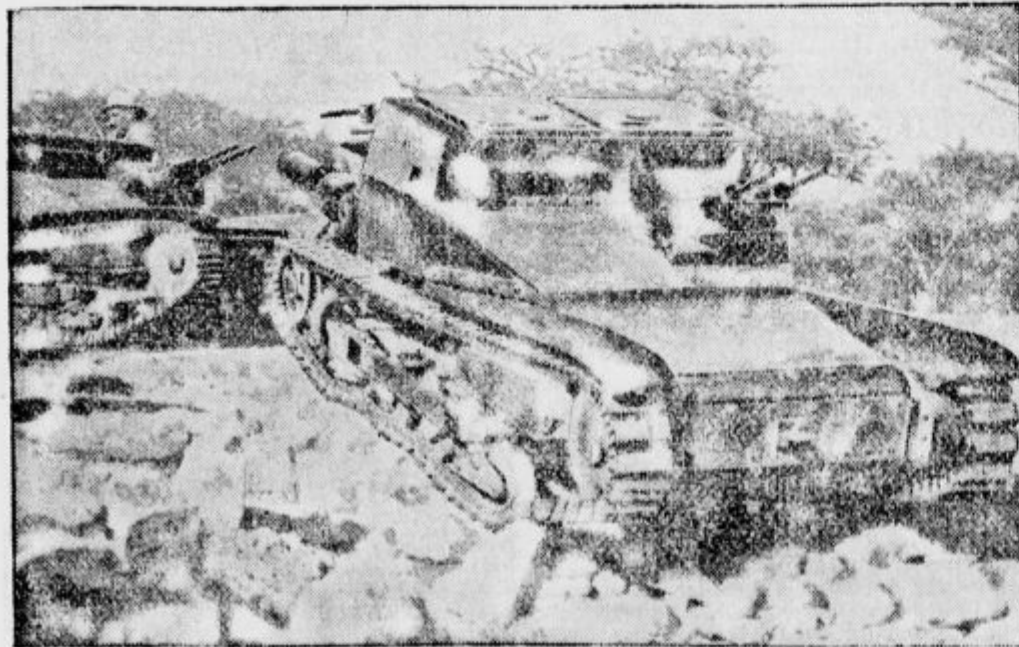
Po povratku iz kraljevskega namestništva so iz kabineta predsedništva vlade izdali tole imenovanje:

V imenu Nj. Vel. Petra II. kralja Jugoslavije kraljevi namestniki upoštevajo odstopo, ki sta jih predložila ministri za telesno vzgojo ljudstva in zastopnik ministra za socialno politiko in narodno zdravje gosp. Komnenović Mirko in gradbeni minister gosp. Bobić Miroš, stavlja oba na razpoložanje in imenujejo na predlog gosp. predsednika ministrskega sveta in ministra za zunanje zadeve za ministra socialne politike in narodnega zdravja

in zastopnika ministra za telesno vzgojo ljudstva gosp. Cvetkovića Dragišo, narodnega poslanca in bivšega ministra, za gradbenega ministra pa gosp. Kožulja Marka, narodnega poslanca in ministra na razpoložanju.

Belgrad, 22. dec. m. Novoimenovana ministarstva dr. Marko Kožulj in Dragiša Cvetković sta bila danes dopoldne ob 4 zapriščena pri predsedniku vlade, ob 6 pa sta že prevzela posle v svojih resorih.

Šabac, 22. decembra. AA. Tu se je vršil shod gospodarstvenikov, na katerem je govoril minister g. Marko Kožulj. Prisotni, med katerimi je bilo 1500 kmetov in gospodarstvenikov iz okolice Belgrada, Kragujevca in Smedereva, so z odobravanjem spremljali ministrova izvajanja. Govorili so še predsednik shoda g. Nedić, narodni poslanec Tačić in kmetovalec Života Stefanović.

Na italijanski severni fronti divjajo zadnje dni hudi boji, v katerih zmagujejo, kar se poroča z Abesinci. Italijanske čete so v nevarnosti, da jih Abesinci ne odrežejo. Zato se hitro umikajo. Na sliki vidimo italijanske tanke, ki beže nazaj.

Slovenski Nazaret

Blagoslov prve slovenske lesene cerkve v Mostah

Ljubljana, 22. decembra. Moste, ki so bile do letos le predmestna občina Ljubljane, ter so bile pred kratkim priključene mestni občini, s katero so jo že dolgo vezale gospodarske in različne občinske skupnosti, so danes slavile velik, redek praznik, kakor ga naše naselbine v dolgi vrsti let slave navadno le enkrat: blagoslovitev nove cerkve. Za ta redki praznik so se Moste pripravile z vse skrbjo in vnujo. Stara je že želja Moščanov, da bi dobili lastno župnijo, za kar bi številno prebivalstva in obseg bodoče fare popolnoma žadoščala, več kot eno leto pa je staro gibanje, da bi Moste dobile v svoji sredini vsaj cerkev, kjer bi se mogli Moščani udeleževati službe božje. Karmeličanska cerkev je namreč strogo redovna cerkev, v zadnjem letu pa je bila dobrodošla številnim moščanskim vernikom, kjer so mogli imeti službo božjo. Gibanje, da dobe Moščani lastno cerkev, pa je letos popolnoma uspelo. Z božjo pomočjo in po zaslugah vneta odbora za postavitev cerkve ter požrtvovalnosti prebivalstva se je posrečilo, da so mogli Moščani danes praznovati slovesno blagoslovitev nove cerkve.

Opis cerkve je priobčil že redni »Slovenec«. Številne množice, ki so danes napolnile leseno cerkev, ki je zgrajena tik za narodno šolo, so mogle spoznati, da je v cerkvi prav udobno. Ni sicer razkošja, ni umetniških okraskov, vse je priprosto in domače, toda hkrati tudi slovesno in nič manj, kakor v kakšni drugi veličastni cerkvi, čutijo tu verniki navzočnost Boga.

Na današnji izredni praznik Most so skoraj vsi hišni posestniki v Mostah okrasili svoje hiše z zastavami. Od vhoda v Moste pa do cerkve je bilo postavljenih več slavalokov, ki so jih vrli Moščani postavili s precejšnjim trudom. Zamrzla tla in visok sneg so namreč precej ovirali postavljanje slavalokov, toda Moščani so premagali tudi to oviro. Ob železniškem prelozu, torej na pragu Most je bil postavljen slavalok s pomembnim napisom: »Hitimo v slovenski Nazaret!« Lep slavalok je stal tudi na križpotju za glavno cesto, pred cerkvijo pa je stal slavalok z napisom: »Blagoslovi Gospod to hišo, postavljeno sv. Družini!« Cerkev sama je bila obdana krog in krog z mlaji, na katerih so vihrale zastave.

Slovo od karmeličanske cerkve

Pričetek vse slovesnosti je bil že snoči ob 7. v karmeličanski cerkvi, ki so jo moščanski verniki povsem napolnili. V svojem cerkvenem govoru se je dušni pastir Moščanov g. Jenko v imenu Moščanov poslovlil od te cerkve, kjer so bili 1 leto deležni milosti službe božje. (Že pred enim letom je g. prof. Filip Terčelj na željo g. knezoškofa prišel v tej cerkvi s službami božjimi). Po govoru g. Jenka so bile pete litanije ob veliki duhovniški asistenci. Cerkevna slovesnost se je zaključila s »Te Deum« in himno »Povsod Bog«.

Nedeljska slovesnost

Danes ob 9. dopoldne se je cerkvena slovesnost pričela z blagoslovitvijo nove cerkve. K blagoslovitvi so se zbrali moščanski verniki v zelo velikem številu ter so v gostem spiraju pričakovali pred cerkvijo odličnike. General vikar, stolni prošt g. Ignacij Nadržah je nato izvršil cerkveni obred blagoslovitve. Ob asistenci duhovščine je obšel cerkev ter blagoslavljal, enako je odmolil pred oltarjem molitve, s katerimi je priporočil varstvo Boga in svetnikov novo božjo hišo, nato pa je obšel ob notranjih stenah ponovno hišo božjo in jo blagoslovil. V njegovi asistenci so bili: šentpeterski župnik

g. Janko Petrič, župnik sv. Cirila in Metoda p. Kazimir Zakrajšek, o. Ramšak od oo. jezuitov, g. kaplan Cuderman ter drugi.

Castna mesta v cerkvi so zavzeli med drugimi: gg. podban dr. Stanko Majcen, ki je zastopal g. bana in upravno oblast, novi mestni župan dr. Juro Adlešič in dosedanji župan dr. Vladimir Ravnihar, nekdanji moščanski župan, obč. svet. O. Ražem in predsednik OUZD ter urednik »Slovenec« K. Remžar. Zadnja dva sta zastopala tudi odbor za postavitev cerkve.

Govor generalnega vikarja

Smiselno in retorično lep cerkven govor je imel po blagoslovitvi g. stolni prošt Nadržah.

V uvodu je primerjal novo cerkev z jaslicami, ki jih sedaj Slovenci postavljamo po vsej deželi. Kakor se jaslice razlikujejo med onimi v revnih družinah od onih v premožnih, tako se tudi nova moščanska cerkev razlikuje od bolj razkošnih hramov božjih. Nova cerkev je borna, napravljena iz lesa, toda ima isti sijaj, kakor vse druge: v njej biva Bog, ki je navzočen v tabernaklju. Nas Gospod je prišel na svet v borni votlini v Betlehemu, toda ta kraj je sedaj slaven, je med najbolj slavnimi kraji na svetu in z globoko vdanostjo ga obiskujejo kristjani. G. prošt je v zanesenih besedah pozival vernike, naj se tesno oklenejo svoje nove cerkve, predvsem pa naj Bogu darujejo svoje misli, svoje molitve, svoje trpljenje. Bog bo teh daril vesel. Bog je poklical vse ljudi k sebi in dal nebesa vsem ljudem. Samo žal, da je mnogo takih, ki nočejo nastopiti ozke in strme poti v nebesa, toda pred Bogom se ne bo nihče skril. Bog pa tudi zahteva, da se služba božja vrši dostojno in za to so verniki dolžni skrbeti. Vsa viden dar, namenjen cerkvi, je dar Bogu, ki je najboljši dolžnik, ki povračuje z najboljšimi obrestmi. Najlepši dar Bogu pa bo, daritev službe božje, ki bo redno v tej cerkvi. Nato je g. prošt izrekel zahvalo odboru za njegovo vnujo ter za velike žrtve in ves trud, posebno zahvalo pa je izrekel duši tega odbora, dušnem pastirju Moščanov g. Jenku. Izrazil je upanje, da se bo kaj kmalu izpolnila še druga polovica želja Moščanov, namreč, da dobe lastno župnijo in da bodo mogli kmalu pozdraviti sedanega dušnega pastirja kot svojega prvega župnika. Govornik je svoja lepa izvajanja zaključil s pozivom vernikom, naj vneto skrb za slavo našemu Gospodu Zveličarju.

Po govoru je bilo darovanje, ki se ga je udeležilo nad vse častno število vernikov. Kljub stiski, ki ni prizanesla niti Mostam, se Moste tudi na gnoten način dokazale, da znajo ceniti tako veliko pridobitev, kakor je nova cerkev.

Omeniti moramo zlasti dejstvo, da je bila pri tej cerkveni slavnosti, kakor pri darovanju, udeležba moških nad vse častna.

Sledila je pontifikalna služba božja, ki jo je ob številni asistenci daroval g. stolni prošt Nadržah. Pri slovesni službi božji je vneto sodeloval domači pevski zbor pod vodstvom g. šolskega upravitelja G. r. a. d. Slovesno službo božjo je zaključila zahvalna pesem. — Ob istem času je imela moščanska šolska mladina službo božjo v karmeličanski cerkvi.

Radostnega srca so se od službe božje razhajali Moščani. Zaslужni odbor je imel nato v Černetovi gostilni skupno kosilo, ki so ga s svojo udeležbo počastili tudi odličniki, med temi dotedaj zadržani ban dr. Natlačen, prošt g. Nadržah, mestni župan dr. Adlešič in drugi.

Moste so danes dale drugim slovenskim krajem lep zgled in upravičeno si laste ponosni naslov »slovenski Nazaret«, zakaj njihov patron je sv. Družina.

Vsak obdarovani otrok je dobil precejšen zavoj, v katerem je bila ali obleka, plašč, čevlji, perilo ali podobno, obenem pa je vsak otrok dobil zavojček živil in slaščic.

Sredstva za to božičnico je mestna občina zbrala iz raznih prihrankov proračunskih sredstev in donosov dobroteljskih akcij. Uradništvo mestnega socialnega urada pa je pod vodstvom mestnega fizika dr. Rusa in ravnatelja g. Cluhe storilo vse, da je bila organizacija božičnice na višku in otrokom čimbolj prijetno.

Požar

Maribor, 22. decembra. Na gospodarskem poslopiju posestnika Gijičarja Stefana v Starem logu pri Pragerskem je izbruhnil požar ter upepelil poslopije, nekaj sena in slame ter poljedelskega oradja. Škoda znaša Din 20.000. Kako je požar nastal, ni znano.

Borba z vohunom

London, 22. decembra, AA. Havas poroča: Na angleškem letališču pri Gravesendu so odkrili novo vohunsko afero. V neki letalski lopi je nočni stražar našel na neznanega človeka, ki ga je takoj napadel. Med stražarjem in vohunom je prišlo do ogorčene borbe. Vohunu je prišlo na pomoč njegov tovarš in ubil stražnika. Oba sta nato pobegnila. Vse kaže, da gre za poizkus tatvine. Ugotovili so, da go neznani zločinci v lopi preizkušali kovinsko zlitino, iz katere so zgrajena letala.

vračal domov. Pot ob progi pa je zasnežena in nepregazena ter skoraj vsi ljudje uporabljajo za pot izorano železniško progo. Enako se je tudi Terček v soboto zvečer najbrže vračal po progi proti domu, ko ga je povozil vlak. Truplo je bilo prepečeno v mrtvašnico.

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

Mongoli v Moskvi...

Rusija organizira odpor proti japonskemu prodiranju v Kitaj

Moskva, 22. decembra, TG. V Moskvi se nahaja že več dni delegacija veljakov iz zunanje Mongolije, ki so na povabilo sovjetske vlade prišli v rusko prestolico, da se pogajajo o pogodbi o ožjem medsebojnem sodelovanju in o skupnih ukrepih proti japonskemu prodiranju v notranjost Kitaja. Mongolski zastopniki se bojijo predvsem mandžurskega pohlepa po njihovi zemlji in bi radi dobili pri Rusiji jamstva, da jih bo Rusija ščitila, ako bi Mandžurija na pritisk Japonske hotela seči po teh pokrajinah.

Zastopniki zunanje Mongolije

Na snočnji seji, ki je bila zelo dolgo, so obravnavali mongolski in ruski delegati sredstva, s katerimi bi se dalo najbolj učinkovito zavarovati mongolsko mejo proti Mandžuriji. Sovjetska Rusija ima že dolga leta neke vrste nadzorno oblast nad zunanjo Mongolijo in jo smatra za zelo važno predstražo svojega sibirskega imperija kakor tudi za neke vrste razgledno ravan, s katero obvlada notranje pokrajine Kitaja. Delegati so pri razpravi naleteli na težave političnega značaja. Kajti notranje Mongolijo ni bila nikoli od kitajske republike priznana kot neodvisna pokrajina in pripada torej z mednarodnopravnega stališča še vedno delokrogu nankinske vlade. Kitajska vlada v Nankingu to tudi neprestano poudarja. Delegati Mongolije in Rusije so sklenili, da se bodo ravnali po japonskem zgledu, ki sili kitajske pokrajine, da proglašajo avtonomije in jih na podlagi te izjave enostavno lomi proč od kitajske ceine. Tudi zunanja Mongolija bo še enkrat proglašila svojo avtonomno oblast in bo apirala na pomoč sovjetske Rusije, ako bi nankinska vlada delala kakšne težave.

Sovjetska vlada je obljubila Mongolom vojaško pomoč, ki pa v vseh podrobnostih ni bila javnosti izdana. Zdi se, da bo druga čezsibirska železnica in kratkem dogotovljena in da bo takrat Rusija postavila na mejo zunanje Mongolije, tam, kjer se dotika Mandžurija, poseben zbor 12 pehotnih divizij, 4 kavalerijske divizije in kakšnih 1800 letal, da z njimi učinkovito nadzoruje gibanje mandžurske vojske in vsak morebiten poskus prodiranja v zunanjo Mongolijo, nemudoma odbije.

General Ma

Značilno je tudi, da se je istočasno, ko se nahaja v sovjetski delegaciji iz zunanje Mongolije, pojavil v sovjetski prestolici tudi znameniti general Ma, mongolski četnik, ki je nedavno zavezoval ogromno kitajsko pokrajino Sinkjan ali kitajski Turkestan, proglasil neodvisno republiko ter se priključil zvezi sovjetskih republik. General Ma, ki je tižičen Mongol mohamedanske vere, je imel več važnih sestankov s sovjetskimi odličniki, a se je razgovarjal tudi z zastopniki zunanje Mongolije, na katero Turkestan meji.

Sovjetska Rusija se torej resno pripravlja, da bo branila ono, kar je v teku zadnjih let od Kitaja že odtrgala in da se hoče postaviti tudi v bran proti nadaljnjemu prodiranju Japonske v notranjost Kitaja. Mongoli ji bodo pri tem očividno šli na roko.

Francija posodi boljševikom 3 milijarde

Pariz, 22. decembra TG. V finančnem ministrstvu so danes potrdili vest nekaterih listov, da se je Rusija potegovala za večje posojilo na francoskem trgu in da je francoska vlada rusko željo podprla. Pogajanja pa, da se niso končala in bodo še nekaj časa trajala. Tudi ni res, da gre za kakšne velikaanske vsote, o katerih je govoril

Ljubljanska kronika

Ljubljana, 22. decembra. Dolgočasna »zlata« nedelja. Zdi se, da so ljubljanski trgovci imeli danes, na tako zvano »zlato« nedeljo, svoje trgovine odprte bolj iz tradicije in potrebe po prestižu ter ugledu, kakor pa iz dejanske potrebe. Tisti časi namreč, ko je na predzadnjo nedeljo pred božičem, to je na »srebrno« nedeljo, teklo v blagajne trgovcev srebro, na zadnjo, to je »zlato« nedeljo, pa zlato, so že davno minuli. Ako bi sodili po uspehu današnje zlate nedelje, bi mogli reči, da smo doživeli najglobljo ločbo krize, ki je sploh možna. Po trgovinah je bil mir, le redek kupec se je zatekel semintja, tako da večina trgovcev ni skupila toliko, kolikor jih je veljala kurjava in razveljavila. Nista temu vzrok samo pomanjkanje denarja in visoka številka v mesecu, več vzroka je v tem, da dandanes vsakdo, kdor misli kaj kupiti, to kupi že ob delavnih, sicer pa sta do božiča še dva delavnika in res nikomur ni bilo nujno, da bi kupoval ravno na zlato nedeljo. Le redke so bile trgovine, ki so se postavile tudi danes z bolj živahno kupitjo. Prav čedno število pa je bilo tudi takih trgovcev, ki niti dopoldne, niti popoldne niso imeli trgovin odprtih, vedoč, da se jim to ne izplača. »Zlata« nedelja torej prehaja v Ljubljani iz navade. Pač pa je bila nezmanjšana kupčiska živahnost na sejmu božičnih dreves. Na tem sejmu pa moramo opaziti, da se ljudje zanimajo vedno bolj le za mala drevesca, velika drevesa, zlasti taka, ki segajo do stropa, pa prihajajo iz mode.

Ponesrečenci. Davi pred 8 je v kurilnici Glavnega kolektorja padel s stroja 55 letni kretnik Ignacij Hvastja, ki se je nevarno ranil na hrbtni. Reševalni avto ga je prejel na bolnišnico. — Snežne razmere so sedaj prav ugodne in seveda so današnja nedeljo izrabili številni smučarji in sankalci. Napol dorastel deček M. K. se je popoldne na rožniškem pobočju pri izvajanju zimskega sporta ponesrečil ter si zlomil nogo. Iz hotela Bellevue so telefonirali po reševalni avto, toda, ko je ta prišel po ponesrečenega dečka, ga že ni bilo več na Rožniku, ker so ga ljudje medtem že odpravili v domačo oskrbo. — Ponoči je reševalni avto prepepel v bolnišnico 25 letnega krznarja J. G., ki je bil poškodovan v neki kavarni.

© Srajce, modne in športne, kravate, naramnice, žepne robce ter razno jagrovo perilo, kupite v Vašo zadovoljnost le pri trdki Miloš Karničnik, Stari trg 8.

Mariborski drobiž

Maribor, 22. decembra. Akademski kongregacija ima v ponedeljek ob 20 sestanek v Frančiškovi kapeli.

Na vozu umrla. Včeraj popoldne je peljal neki posestnik iz Selnice ob Dravi 65-letno občansko revu Terezijo Janže v bolnišnico. Bila je že močno oslabljena, dolgo vožnja na staro do Moravna v hudem mrazu pa je bila za stano revico usodna. Vso pot je stokala, na državnem mostu v Mari-

boru pa je stokanje naenkrat prenehalo. Ves začuden je pogledal voznik za seboj na vozu ležečo bolnico, pa je presenečen videl, da je že mrtva. Kljub temu jo je vozil v bolnišnico, kjer so mu povedali, da sprejemajo samo žive ljudi, mrtvim pa ne morejo več pomagati. Potem so ga napolnili na obično, ker je reva umrla na mariborskem področju ter jo je končno lahko oddal v mestni mrtvašnici na Pobrežju.

Visoko starost nad 80 let je dočakala zasebnica Helena Kaizer, ki je umrla snoči na Koroški cesti 31. Zivela je čisto sama brez sorodnikov. Naj počiva v miru!

Vlomilec stražijo v Košakih. Zadnje čase se vrstijo v Košakih spet vlomi. Zrtev njihovih dolgih prstov je že precej. Te dni so odnesli banovinskemu inšpektorju g. Medvedu iz njegovega stanovanja popolnoma novo obleko. Viničarju Ivanu Bedraču iz sosesčine so odnesli iz hiše obleko, obutev, posteljno perilo in nekaj drbiža, v skupni vrednosti 2300 Din. Janezu Bežanu je zmanjkalo iz kurnika 16 kokoši, dva purana in pitana gos.

Pri — 12 stopinjah zaspal na ulici. Silen mraz je pritisnil v nocojšnji noči. — Živo srebro je zdrsnilo pod — 12 stopinj. Vse to pa ni motilo sodarja F. G., da ne bi bil kar na pločniku v snegu mirno zaspal. Našli so ga nekateri pasantje, ki so moža prebudili ter ga dvignili in prislonili na ograjo. Noge ga niso držale, ker se je preveč narkal sladkega in močnega novega vinca in zopet se je zakobalil v sneg in surčal dalje. Situacijo, ki bi bila lahko postala za sodarja usodna, je rešil stražnik, ki je zaspanca odvedel v policijske zapore pri Grafu.

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

★

Obupen boj za slovenske narodne pravice na Koroškem pred 50 leti

Tu pa tam slišimo: Pustimo Koroško pri miru! Če Korošci hočejo biti Nemci, pa naj bodo!

Tako pojmovanje priča o velikih nepoučenosti in je krivično.

Koroški Slovenci so bili še pred dobrim pol stoletjem tako trdi Slovenci, da so bili le redki, ki so znali nemško. Če je prišel trd Nemec na slovensko podeželje, se je mogel s Slovenci zgovoriti samo s pomočjo tolmača. A Nemci so jih hoteli po vsej sili ponemčiti! Usilili so jim nemške šole! Slovenci so bili proti tem šolam obupen boj. A zmagala je pest močnejšega. Zmagala je trda germanska brezobzirnost. »Exterminetur« — iztrebiti jih je treba! Iztrebiti je treba Slovence na Koroškem s pomočjo nemške šole!

V 16. štev. »Mira« 1885 je pisal Einspieler, da deluje v slovenskem delu Koroške 51 trdo nemških učiteljev! Med trdo slovensko dečo so poslali pol stotine trdo nemških učiteljev! Za vsako dečo so hoteli Koroško ponemčiti! Kakšno zlobno početje! Kakšno hladna, mrzla, neusmiljena brezobzirnost! Kakšno moralno nasilje in krivica! Kakšen moralni zločin! Kakšna preračunana zloba!

Poslušajmo Einspielerja, kaj piše v omenjeni številki »Mira«: »Slovenski rodoljubi kličemo: Dajte slovenskim otrokom slovenske učitelje! Podučite jih iz začetka v maternem, slovenskem jeziku, da bodo vsaj vedeli, kaj berejo in pišejo, in da se bo tako zbristrala njih pamet! Z nemščino začnite pozneje! — Slovenske rodoljube v srce boli in peče, ko vidijo, da otroci po 8 let hodijo v šolo, pa še ne znajo slovensko brati, nemškega berila pa ne zastopijo. Zato vpijejo po slovenskih šolah, pa Nemci jim tega ne dovolijo, oni rajši vidijo, da se otroci nič ne naučijo, neumni odrastejo in neumni ostanejo, kakor pa da bi se učili po slovensko. Tako hudo jim mrzi naša ljuba slovenska beseda.

Na slovenskem Koroškem imamo že precej modrih in prebranih kmetov, ki vsakemu gospodu lahko dajo odgovor. Pa vprašajte jih, kje so se izučili? Ali mar v nemški šoli? O ne! Oni prebirajo »Mir« in »Mohorjeve bukve«, »Slovenca«, »Gospodarja« in druge slovenske časnike. Tisti pa, ki so hodili v nemško šolo, pogosto prav nič ne

berejo. Če hočejo pa kaj brati, se morajo prej sami naučiti po slovensko brati, da potem lahko prebirajo naše slovenske bukve in časnike.

Sveta vera se uči v vseh jezikih, in katoliški misijonarji se morajo učiti tujih jezikov, da potem podučujejo tuje narode. Tako se tudi otroci v šolah podučujejo vsak v svojem jeziku: laški otroci se podučujejo po laško, nemški po nemško, hrvaški po hrvaško, francoski po francosko itd. Kako je to, da bi se ravno slovenski otroci morali podučevati v tujem, nemškem jeziku? Po sili nas hočejo ponemčiti! Ze slavni F. L. Jahn, ki ga tudi Nemci visoko častijo, je rekel: »Narod, ki izgubi svoj lastni jezik, je mutast, in nima več besede in veljave med drugimi narodi.« — Učeni Komenski je rekel že pred več ko dvesto leti: »Otroka učiti tujega jezika, dokler še svojega domačega dobro ne zna, to je ravno tako, kakor bi ga jezditii učil, še predno hoditi zna.« — Učeni minister Schöffle pa je rekel: »Kdor otroku vzame materno besedo, to je ravno tako, kakor bi mu jezik iztrgal iz ust.«

Glejte Slovenci, kako hudo se pregrešijo nad slovenskimi otroci tisti ljudje, ki jih še čisto mlade tiščijo v trdo nemške šole!

Iz otrok odrasča narod. Cesar se otroci niso v šoli učili, tega tudi odrasli ne znajo. Nemci nam branijo slovenske šole; le-oni tedaj nas hočejo imeti neumne in neumne.« — Tako »Mir« od 25. 8. 1885.

A Nemci od zločinske ponemčevalnice niso odnehal!

Trd je boj

in bojna sredstva — reklama — so tako draga, zato nudimo tukaj edino le ono, v čemur imamo vsled kvalitete in nizke cene jamstvo za popoln uspel:

Razpršilci	od Din 20.— naprej
kolinske vode	od Din 18.— naprej
božične kasete	od Din 20.— naprej
doze za puder	od Din 16.— naprej
parfumi	od Din 40.— naprej
fotoparati	od Din 75.— naprej

Drogerija Gregorič d. z o. z. Ljubljana, Prešernova 5.

Pri ljudeh višje starosti, ki trpe na nerednem čiščenju, nudi pogosto naravna

Franz-Josefova

grenka voda, zaužita skozi osem dni dnevno po 3-4 kozarce, zaželeno odprti in s tem trajno polajšanje. Zahtevajte povsod Franz-Josef-ovo vodo.

Ogl. reg. S. br. 39474/35.

Kakšne sadove je rodila koroška ponemčevalnica že pred 50 leti

Sedanje stanje na Koroškem moremo razumeti samo, če poznamo zgodovino razmer tekom zadnjih desetletij. Kratka označba, kako se je tekom zadnjega pol stoletja pred svetovno vojno postopalo s Slovenci na Koroškem, in kako se postopalo, še zdaj, se glasi: **Brezobzirno ponemčevanje!**

Oglejmo si, kakšne sadove je rodila koroška ponemčevalnica že pred 50 leti! — Einspielerjev »Mir« je pisal v 12. štev. 1. 1885: Ze stokrat smo povedali, da nemške šole za slovenske otroke niso za nič. Osem let hodijo v nemško šolo, pa še ne znajo nemško, ampak slovenske besede pišejo z nemškimi črkami. Da je to res, bo vsak razvidel iz sledečega pisma, ki nam je bilo poslano iz Podjunske doline:

»Lieber P... Jas te lepo prosem in pošlci jeden Kvand dol. Ker je ohne slo bolna ali Umerje mi je knemajo kej gor oblescht. In te tuti prosem poschlei jej malo gnarod dol. ale tije-mogoseche pride dol u Sapoto eili u Nedeli morda bo sche kei perschillenji morda je ni koli ne boseh widew. Jas bi ti sche weseht bisawa pa jas knemam zeite in jas tve nagam le po podrawide jwoje prijatizer Amma. Sche ekrat te prosem in poschlei jcu Kvand dol, in tudi ti predi dol ker ohna bi sche rada kovorila stipoj in ustane dwoja deklica in bi wpiduj rekow to jed nibodena dresia. tako je ohne burner sta in pische kedelj ti tol pridewsch je te bom sche na boni schakawa ali diste mi moresch pisati po kirem zugu posch prischoj, in te sche enkrad prosim in pridil dol. Jas klemim moja slapo pissanje in u stanem pri-jadliza J. J. In te dudi Matu na ne Gajo lepo postawile.

Če pismo prepišemo v latinski črkopis, se glasi: »Lieber P. (Ljubi P.)... Jas te lepo prosim in pošlji en gvant dol. eKr je ona zlo bolna, ali (ako) umrje, mi je knemajo (podjunska oblika mesto: nemamo, nimamo) kaj gor oblescht. In te tudi prosim, pošlji jej malo denarja dol. Ali ti je mogose, pridil dol v soboto ali v nedeljo morda bo še kaj pri življenju, morda je nikoli ne boš videl. Jas bi ti še več pisava, pa jaz knemam kajta in jaz te nagam (nagam ali nam — pustim; v podjunskejšni je še obranjen glagol: nam ali nagam, nati, pismena slovensčina pozna samo še obliko: nati) lepo pozdraviti tvoja prijateljica Ana. Se enkrat te prosim in pošlji jej gvant dol. In tudi ti pridil dol, ker ona bi še rada govorila s teboj in ostane tvoja deklica in bi vidu, bi rekow, to ja ni nobena Terezija. Tako je ona burna zdaj. In piši, kdaj ti dol prideš, jaz te bom že na poti (na kolodvoru) čakava. Ali tiste mi moraš nistati, po kirem (katerem) cugu (vlak) boš prišov, in te še enkrat prosim in pridil dol. Jas skienem mo-je slabo pisanje in ostanem prijateljica I. I. In te tudi mati negajo (= pustijo) lepo pozdravit.«

Einspieler pristavlja k temu: Podpis ne pristavim, saj to je le en zgled izmed tisočih. Kdor ne verjame, si lahko ogleda izvirno pismo pri nas. Vprašamo pa vse pametne ljudi: Ali bi ne bilo bolje, ko bi se otroci učili po slovensko pisati in brati, namesto da z nemškimi črkami tako strašno trpinčijo našo lepo slovensčino in — bi bilo treba pristaviti — našo slovensko dečo! —

Kar se je zgodilo na Koroškem že pred 50 leti in kar se godi še zdaj, to je navedeno zločin, to je kulturni škandal! Zgoraj pismo je prava kulturna sramota za celokupno nemštvo! Tako je na Koroškem že pred 50 leti močnejši narod narodno ubil s hbejšega — tako ga ubija še danes!

»Živimo kakor v rajju.«
»Kako to?«
»Nimamo ničesar obličj.«

»Ali ste vi morebiti iz Domžal?«
»Ne...«
»O, kako se to ujema, — jaz tudi nisem iz Domžal.«

Primorske novice

Ildija. (Težave našega rudnika.) Naš rudnik živi že par let v krizi. Ne primanjkuje živega srebra, delo v rovih je uspešno in donosno, toda izkopanih zakladov ni mogoče oddati: svetovni trg je nasičen. Odkar so pred leti vsi trije rudniki z živim srebrom sklenili nekaj trust ter zednali in dvignili cene na svetovnem trgu, se je kupčija pričela slabšati, dokler se ni skoro popolnoma ustavila. Nemci so baje znašli neko nadomestilo za živo srebro, s katerim so ga docela potisnili s svetovnega trga. Merodajni krogi zatrjujejo, da leži ves pridelek zadnjih pet let skoro v celoti v zalogah v Trstu. Pod posledicami trpi ves idrijski okraj. Delavstvu so se znižale plače skoro do ene petine, tako da komaj živi in si ne more ničesar privoščiti. Trgovina in obrt sta radi tega občutno prizadeta in se borita za obstanek. Tudi kmečki prideški imajo redkeje in slabše odjemalce. Kratko povedano: rudniku gre slabo in nam vsem tudi.

Cementna tovarna v Anhovem pri Kanalu je v zadnjih mesecih imela zlate čase. Dobavljala je v veliki množini zlasti strešne ploščice, ki jih je pošiljala v Vzhodno Afriko za kritje novih zgradb in barak. Sedaj je začela groziti nevarnost, da se bodo dobri meseci spremenili v suho. Primanjkovati je začel azbest, ki je pri izdelavi strešnih škrlc neobhodno potreben. Ker azbest doma nimamo in ga je treba uvažati, je le malo upanja, da ne bo treba dela skrajšati, če ne povsem ustaviti. Baje je vodstvo že začelo delavce odpustiti.

Zlato za državo. Po vsej državi z veliko vnemo zbirajo zlato, da bi z njim delomo krili silne stroške, ki jih nalaga vojna v Afriki. Časopisje dan na dan poziva ljudstvo, naj prostovoljno daruje in žrtvuje zlato in srebro za državo. »Darovati zlato državi, je radost,« vabijo listi. Pozivi niso brezuspešni. Po poročilih časopisja, je darežljivost množice naravnost občudovanja vredna, pravljica. Umevno, da je našel ta patriotični zanos živahen odjek tudi v visokih, premožnih in oddolnih krogih. Mnogi kar tekmujejo, kdo se bo bolj izkazal. Častniki, športniki in drugi poklanjajo vsa svoja zlata in srebrena odklivanja na oltar domovine. Val darežljivosti je zajel tudi katoliške kroge. Mnogi škofje so n. pr. priskočili državni blagajni na pomoč s svojimi zlatimi križi in verižami. Tudi goriški nadškof Margotti se je oglasil. Poslal je pokrajinskemu tajniku kot dar za zlato zbirko zlato verižico za naprsni križec in vatikanški zlatnik. Svoj dar je pospremil s pismom, v katerem pravi, da mu njegovo osebno ubožstvo ne dopušča, da bi za drago domovino storil, kar njegovo srce po pravici želi v teh zgodovinskih trenutkih. Radovoljno in z velikim veseljem polaga na oltar velike matere, kar ima. Ker nima zlata, poklanja lastne molitve in molitve, ki se v vsaj nadškofiji dvigajo dnevno k Bogu za Italijo in njene junaške vojske. Ze nekaj dni sem vsak duhovnik pri sv. maši molil za Italijo in njene vojske. Duhovnik prosi »Gospoda, naj podpira in brani italijansko ljudstvo ne samo na bojišču, temveč tudi v preganjanju, ki ga mora pretrpeti od držav, ki ga stiskajo s sankcijami.« — Poleg zlata in srebra zbirajo po vsej državi še druge kovnine, predmete, stare železo, jeklo, kovelino, čunje itd. Zastopniki fašiev in milice gredo z vozovi in avtomobili kar od hiše do hiše in pobirajo vse navedene ostanke. Kakor zatrjujejo listi, so ljudje nenekrosljivi v nožrtevni dobrodelnosti: vsi se hočejo do kraja boriti za zmago Italije.

Dve zanimivi poroki. Novevno sta se poročila v Potenzi, v južni Italiji, g. Ivo Did iz Idrije in gđe Ivanka Kenda s Kneže v Brški dolini. G. Did je hotelir iz Idrije, je bil pred časom konfiniran in je v začetku svojega izgnanstva bival na otoku Ponza, kjer je še sedaj največja naselbina političnih nepridipravov. Pred meseci so ga premestili v Potenzo, kjer ga je zdaj dohitela njegova zaročenka in sta se poročila. — V kratkem se poroči na Ponzi g. Ivan Leban, trgovski pomočnik iz Gorice, z gđe. Cirilko Zakrajšek. G. Leban, tolmarski domačin, je bil pred dobrim letom iz političnih vzrokov za pet let poslan v izgnanstvo. Njegova zaročenka Cirilka, po rodu Štajerka, mu sledi sedaj v neprijetno bivališče, kjer mu bo kot dobra družina stala ob strani. Obema paroma želimo obilo sreče in božjega blagoslova.

Ne bojte se dežja ne blata

19.-

38152-651 Din 19.-
38153-34 Din 25.-
38154-58 Din 29.-

38157-651 Din 39.-
Moške galoše so posebne vsa kemu gospodu. Varujejo mu zdravje, čevlje in stanovanje.

29.-

39.-

ako nosite galoše

Bata

Domača telovadba

Danes se bomo bavili z nekaterimi vajami, ki jih manj poznamo in katere nazivajo »moderna gimnastika«. Izraz »moderne« morda ne bo čisto na mestu, kajti v povojni dobi se je pojavilo toliko modernih stvari, da človek dostikrat sam ne ve, kje se ga glava drži. In ko bi bilo med temi modernimi novostmi vsaj tudi vse praktično, koristno, pametno. Kaj, ko pa imamo toliko nepotrebnih nesmiselnih, celo škodljivih »novitet«.

Med zelo dobre, koristne in bi rekel neobhodno potrebne povojne ali, če že hočete »moderne« pojave spada tudi sport. Če je kaj pametnega prinesel današnji čas, je prav gotovo sport. S tem v zvezi so se pojavile nove proste vaje, ki jih danes imenujemo tudi gimnastika. In sodobna gimnastika ima mnogo, mnogo dobrega na sebi. Ta ni preračunjena na zunanji efekt, ki je pa itak — če je spretna roka zraven — večji od starih prostih vaj, ampak je usmerjena samo na učinek. Je to pač smotrena gimnastika, ki zasleduje samo en cilj: napraviti telo vztrajno, krepko, gibčno, prožno. In to dosežemo s sodobno in smotreno gimnastiko, če jo dosti in pravilno izvajamo.

1. v. a. j. Iz ležanja na hrbtu položimo roki ob trup tako, da se z dlani dotikamo tal. Na to dvignemo sunkoma desno nogo v prednos (do navpične lege) naker jo takoj položimo k levi ter napravimo isti gib še z levo nogo. Vajo ponovimo z vsako nogo kakih 6 krat. Pri tem moramo paziti da sta obe nogi stegnjeni, da je mirujoča noga ves čas na tleh, ono nogo, s katero izvajamo gib, pa skušajmo prenesti (stegnjeno seveda) čim bližje k glavi.

Vajo izvedemo potem še tako, da istočasno, ko se vračamo z eno nogo v prvotni položaj (torej na tla) dvignemo drugo v navpično lego. Vajo, ki sliči striženju s škarkami, stopnjujemo na ta način, da jo vedno hitreje izvajamo. (Slika 1.)

2. v. a. j. Iz temeljne stoji napravimo predklon tako daleč naprej (vendar ne preveč!) da se opremo z dlani na tla. Pri tem gibu so roke in noge stegnjene, teža telesa pa mora biti enakomerno porazdeljena na rokah in nogah. V tem položaju (torej ob docela napetih rokah in nogah)

hodimo kakih 30 m okrog. V začetku hodimo bolj počasi, potem pa vedno hitreje, tako, da preidemo končno v tek. Tu moramo paziti, zlasti na to, da med hojo, oziroma med tekom ne preide teža telesa na noge, kar se kaj rado zgodi. Vaja doseže svoj namen šele tedaj, kadar so roke in noge stegnjene, kadar so roke in noge prav blizu skupaj in kadar je teža telesa enakomerno porazdeljena tako na rokah kakor nogah. (Slika 2.)

3. v. a. j. Poklek na obe kolena, nato se opremo z rokami na tla in sicer tako, da tvorita roki s prsnim košem ter stegna s trebuhom, pravi kot. Nato se skoraj vsedemo na pete (roke in noge na tleh), ter se kakor mačka plazimo nizko pri tleh (s prsi čisto pri tleh) daleč naprej (roke in noge ves čas na mestu!), kjer v najskrajnejši sprednji točki roki stegnemo (dani vedno na istem mestu!) ter se povrnome nazaj v prvotni položaj, in začnemo izvajati vajo znova. Pri tem se opozarjajo cenj. čitateljice in čitatelji, da je vajo izvajati v enakomernem tempu.

Vajo potem ponovimo obratno, to se pravi, da gremo iz začetnega položaja (poklek na kolena, opora rok na tleh) daleč naprej (roke in noge na mestu!), v najskrajnejši sprednji točki skrmimo roki, da pridemo s prsi skoraj do tal in se v tem položaju plazimo nazaj (roke in noge na mestu!) in zadaj se zopet vzravnamo v začetni položaj in začnemo izvajati vajo od začetka. Vsako vajo izvedemo po desetkrat. (Slika 3.)

I. K.—er.

— Pri zaprtju, motnih v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

Mož: »Vzemi ta klobuk.«
Zena: »Ali prosim te, tak klobuk naj kupim, ki ga nihče ne nosi.«
Mož: »No, pa tega.«
Zena: »Tega pa nosi pol sveta.«

»Možek, nič nisem mogla spati, tako strašno si smrčal.«
»Ne verjamem. Sanjalo se mi je pa o velikem hudem psu. Najbrže si slišala njegovo rečanje.«

Kmet (prinese petelina k urarju): »Poglejte no, prosim, kaj je petelinu; prej je pel že ob štirih, sedaj pa vedno šele ob osmih.«

Kavarna Stritar

Vsak večer koncert salonskega orkestra.

Nova šolska postava. Governer Davey je podpisal novo šolsko postavo za ameriško državo Ohio. Šole bodo v tekočem letu veljale davkoplačevalke 48.000.000 dolarjev. Za vsakega otroka v višji šoli je zajamčena vsota 45.000 dolarjev in za vsakega otroka v otroškem vrtcu pa vsota 22.500 dolarjev na leto. Šolski odbori dobivajo denar za vodstvo šol od prodajnega, cigaretnega in gasolinkega davka.

Najsrečnejši kraj na Angleškem je mesto High Wycombe, ker se ponaša z najnižjim stanjem umrljivosti. Mesto šteje nad 70.000 prebivalcev in med temi je samo 500 brezposelnih.